

SB-3404

M. Com. (Part - II) Examination
March / April - 2011
Financial & Management Accounting - IV

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
M. Com. (Part - 2)

Name of the Subject :
Financial & Management Accounting - 4

Subject Code No. : 3 4 0 4 Section No. (1, 2,.....): Nil

Seat No. :

Student's Signature

(૨) તમામ ગણતરી જવાબના ભાગરૂપ ગણાશે.

૧ XYZ કંપનીની વાર્ષિક ઉત્પાદન શક્તિ ૨,૦૦,૦૦૦ એકમોની છે. પરંતુ સામાન્ય રીતે ફક્ત ૮૦% ઉત્પાદન શક્તિનો ઉપયોગ થાય છે. પડતરની વિગતો નીચે મુજબ છે :

૧૪

	રૂ.
(૧) પ્રમાણિત ચલિત ખર્ચ એકમદીઠ	૧૨
(૨) સ્થિર ખર્ચ વાર્ષિક	૪,૦૦,૦૦૦
(૩) ચલિત વેચાણ ખર્ચ એકમદીઠ	૪
(૪) સ્થિર વેચાણ ખર્ચ	૨,૪૦,૦૦૦
(૫) વેચાણક્રિમત એકમદીઠ	૨૨
ઉત્પાદન અને વેચાણની વિગતો :	એકમો
(૧) ઉત્પાદન ૨૦૦૯-૧૦	૧,૪૪,૦૦૦
(૨) વેચાણ ૨૦૦૯-૧૦	૧,૨૮,૦૦૦
(૩) આખરનો સ્ટોક તા. ૩૧-૩-૨૦૧૦ ...	૨૮,૮૦૦

ખરેખર ચલિત ઉત્પાદન ખર્ચ, પ્રમાણિત ચલિત ઉત્પાદન ખર્ચ કરતાં રૂ. ૩૨,૦૦૦ વધારે હતા.

તમારે સમાવેશી પડતર પદ્ધતિ અને સીમાંત પડતર પદ્ધતિ મુજબ નફાકારકતા દર્શાવતું પત્રક બનાવવાનું છે. તેમજ બંને પદ્ધતિ વચ્ચે નફામાં જો તફાવત આવતો હોય તો તેની મેળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

- ૧ (અ) લીલી શુઝ કંપની જુદી જુદી જાતની લેડીઝ ચંપલ વાજબી ભાવે ૮
ખરીદીને વેચે છે. કંપની પોતાનો બીજો સ્ટોર ખોલીને નફાકારકતા વધારવા
માંગે છે. જેની ખર્ચ અને આવકની વિગતો નીચે મુજબ છે :

વિગત : જોડી દીઠ (કિંમત) રૂ.

વેચાણ કિંમત	૩૦.૦૦
ચલિત ખર્ચા	૧૯.૫૦
સેક્સમેનનું કમિશન	૧.૫૦
	<u>૨૧.૦૦</u>

વાર્ષિક સ્થિર ખર્ચા : રૂ.

ભાડું	૬૦,૦૦૦
પગાર	૨,૦૦,૦૦૦
જાહેરાત	૮૦,૦૦૦
અન્ય સ્થિર ખર્ચા	૨૦,૦૦૦
	<u>૩,૬૦,૦૦૦</u>

ગણતરી કરો :

- (૧) વાર્ષિક સમતૂટ બિંદુ રૂપિયામાં અને એકમોમાં ગણો. જો ૩૫,૦૦૦ જોડી ચંપલનું વેચાણ થાય તો નફો કે ખોટ નક્કી કરો.
- (૨) વેચાણ કમિશન બંધ કરવાની ભલામણ કરવામાં આવી છે તેને બદલે રૂ. ૯૦,૦૦૦ની રકમ સ્થિર પગાર તરીકે ચૂકવવાના થશે. વેચાણ કિંમતમાં ૫% ઘટાડો કરવાનું સૂચવવામાં આવે છે. તો સમતૂટ બિંદુ એકમોમાં કેટલું થશે ?
- (૩) સ્ટોર મેનેજરને જોડી દીઠ ૦.૫૦ પૈસા કમિશન આપવાનું સૂચવ્યું છે. અને વેચાણ કિંમત ૫% વધારવાની હોય તો સમતૂટ બિંદુ એકમોમાં કેટલું થશે ?
- (૪) ઉપર મુદ્દા નંબર - ૧માં જણાવ્યા પ્રમાણે સમતૂટ બિંદુ કરતા વધારાની ચંપલના વેચાણ પર સ્ટોર મેનેજરને દરેક ચંપલ દીઠ ૦.૩૦ પૈસા કમિશન આપવાનું હોય તો, જો ૫૦,૦૦૦ જોડી ચંપલનું વેચાણ થાય તો સ્ટોરનો ચોખ્ખો નફો કેટલો થશે ?

- (બ) જાપાનની સોફ્ટ કંપની ભારતમાં મિનરલ વોટર બનાવવા માટે તેની ૬
ગૌણ કંપની સ્થાપવા માંગે છે. વાર્ષિક ૪૦,૦૦૦ મિનરલ વોટરની બોટલના અંદાજને ધ્યાનમાં લઈને તેની ગૌણ કંપનીના પડતરના અંદાજો નીચે મુજબ આપે છે :

વિગત	કુલ વાર્ષિક પડતર (રૂ.)	ચલિત ખર્ચની ટકાવારી
માલસામાન	૨,૧૦,૦૦૦	૧૦૦%
મજૂરી	૧,૫૦,૦૦૦	૮૦%
કારખાના પરીક્ષ ખર્ચા	૯૨,૦૦૦	૬૦%
વહીવટી ખર્ચા	૪૦,૦૦૦	૩૫%

ભારતીય ઉત્પાદન ઉત્પાદકના પ્રતિનિધિ મારફત વેચાણે. જેમને વેચાણ કિંમત પર ૮% કમિશન આપવામાં આવશે.

ગણતરી કરો :

- (૧) ભારતમાં થયેલ વેચાણ પર અંદાજિત ૧૦% નફો મેળવવા બોટલ દીઠ વેચાણ કિંમત શોધો.
- (૨) જો બોટલ દીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. ૧૪ હોય તો સમતૂટ બિંદુ રૂપિયામાં અને એકમોમાં શોધો.

- ૨ એક્સ લિ. ત્રણ વસ્તુઓ A, B અને Cનું ઉત્પાદન કરે છે. તેના ડિરેક્ટરો ૧૪ ઉત્પાદન મિશ્રણ અંગે તમારી સલાહ માંગે છે. તમને નીચે મુજબની માહિતી પૂરી પાડવામાં આવે છે :

	વસ્તુ		
	A (રૂ.)	B (રૂ.)	C (રૂ.)
એકમદીઠ પ્રમાણ પડતર :			
સીધો માલસામાન	૨૦	૬૦	૪૦
ચલિત પરીક્ષ ખર્ચા	૬	૪	૧૦
સીધી મજૂરી :			
કલાક-દર	કલાકો	કલાકો	કલાકો
વિભાગ-૧ રૂ. ૧	૨૮	૧૬	૩૦
વિભાગ-૨ રૂ. ૨	૫	૬	૧૦
વિભાગ-૩ રૂ. ૧	૧૬	૮	૩૦
હાલનું ઉત્પાદન :			
એકમો	૧૦,૦૦૦	૫,૦૦૦	૬,૦૦૦
વેચાણ કિંમત (એકમદીઠ)	રૂ. ૧૦૦	રૂ. ૧૩૬	રૂ. ૧૮૦
આવતા વર્ષ માટે વેચાણ			
અંદાજ (એકમો)	૧૨,૦૦૦	૭,૦૦૦	૯,૦૦૦

સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા વાર્ષિક રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦

વિભાગ-૨ના માટે જરૂરી એવો મજૂરોનો પુરવઠો મર્યાદિત છે અને હાલની સપાટી કરતા આ વિભાગની મજૂર શક્તિ વધારવી શક્ય નથી.

તમારે સૌથી શ્રેષ્ઠ ઉત્પાદન મિશ્રણ નક્કી કરી વેચીને નફાકારકતા દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે. આ પત્રક બે ભાગમાં તૈયાર કરો કે જે :

(૧) હાલના બજેટ મુજબ ઉત્પાદનનો નફો અને

(૨) સૌથી વધુ નફાકારક ઉત્પાદન મિશ્રણ કરવામાં આવે તો નફો દર્શાવે.

અથવા

૨ શ્રી જય લાઈટરનું ઉત્પાદન કરે છે. તેઓ લાઈટર દરેક રૂ. ૨૦ના ભાવે ૧૪ વેચે છે. અને લાઈટર દીઠ રૂ. ૫ નફો મેળવે છે.

તેઓ મશીનરી ૫૦% ઉત્પાદન શક્તિએ ૫૦,૦૦૦ લાઈટર બનાવે છે. દરેક લાઈટરની પડતર અંગેની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે :

વિગત	રૂ.
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	₹
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૨
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	૫ (૫૦% સ્થિર)
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચા	૨ (૨૫% ચલિત)
તેઓ એવું માને છે કે આગામી વર્ષમાં પડતરમાં નીચે મુજબ વધારો થશે.	
સ્થિર ખર્ચા	૧૦%
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૨૦%
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	૫%

વેચાણ કિંમતમાં કોઈ ફેરફાર થશે નહિ. બીજા વર્ષ માટે ૨૦,૦૦૦ લાઈટરનો વધારાનો ઓર્ડર મળ્યો છે.

ચાલુ વર્ષ જેટલો જ નફો મેળવવા લાઈટરની ઓછામાં ઓછી વેચાણ કિંમત કેટલી રાખવી જોઈએ ?

૩ નીચેની વિગતો એક કંપનીના હિસાબી ચોપડામાંથી લેવામાં આવી છે. જે ખાસ ૧૪ પ્રકારના માલસામાનમાંથી A અને B વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે :

વિગત :	વસ્તુ A એકમદીઠ રૂ.	વસ્તુ B એકમદીઠ રૂ.
વેચાણ	૨,૫૦૦	૫,૦૦૦
માલસામાન ખર્ચ (કિલોદીઠ રૂ. ૫૦)	૫૦૦	૧,૨૫૦
સીધી મજૂરી (કલાકદીઠ રૂ. ૩૦)	૭૫૦	૧,૫૦૦
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા	૨૫૦	૫૦૦
કુલ સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦		

દરેક વસ્તુની નફાકારકતા વિશે નીચેના સંજોગોમાં તમારો અભિપ્રાય જણાવો :

- (૧) જો વેચાણ મૂલ્ય મર્યાદિત હોય
- (૨) કાચા માલસામાનનો પૂરવઠો મર્યાદિત કરતું પરિબળ હોય.
- (૩) કાચો માલસામાન ૨૦,૦૦૦ કિલો પ્રાપ્ય હોય અને દરેક વસ્તુના વધુમાં વધુ ૧,૦૦૦ એકમોનું વેચાણ હોય તો મહત્તમ નફો દર્શાવે એવું ઉત્પાદન મિશ્રણ નક્કી કરો.

અથવા

- ૩ (અ) એક કંપની તેની પડતર અંગેની નીચે મુજબની માહિતી પૂરી પાડે છે : ૭

વિગત	એકમદીઠ (રૂ.)
સીધો માલસામાન.....	૧૧.૨૦
સીધી મજૂરી	૩.૦૦
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા	૦.૮૦
સ્થિર કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા (વાર્ષિક)	રૂ. ૬,૬૦,૦૦૦
સ્થિર વેચાણ અને વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા (વાર્ષિક)	રૂ. ૩,૬૦,૦૦૦
વાર્ષિક વેચાણ	૪,૦૦,૦૦૦ એકમો
સ્થિર મિલકતોમાં રોકાયેલી મૂડી	રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦

ચાલુ મિલકતોમાં રોકાયેલી મૂડી વેચાણના ૫૦% છે. રોકાયેલી મૂડી પર ૨૦% વળતર મળે એ રીતે એકમદીઠ વેચાણ કિંમત નક્કી કરો.

- (બ) એક નાના પાયા પરનો ઉત્પાદક ૧૦,૦૦૦ એકમોની ઉત્પાદન શક્તિએ ૭ ઉત્પાદન કરે છે. પ્લાન્ટની સામાન્ય ઉત્પાદન શક્તિ ૧૪,૦૦૦ એકમોની છે. વેચાણની ઉપજ પર ૨૦% નફો મેળવવા માટે તેણે નીચે મુજબ બજેટ તૈયાર કર્યું છે :

વિગત	૧૦,૦૦૦ એકમો (રૂ.)	૧૪,૦૦૦ એકમો (રૂ.)
વેચાણની ઉપજ	૨,૦૦,૦૦૦	૨,૮૦,૦૦૦
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા	૫૦,૦૦૦	૭૦,૦૦૦
અર્ધ-ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા	૨૦,૦૦૦	૨૨,૦૦૦
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા	૪૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦

તેઓ વર્તમાન ઉત્પાદન શક્તિના ૨૦% જેટલા જથ્થા માટે ઓર્ડર મેળવે છે. અને આ વધારાના ઉત્પાદન પર હાલના વેચાણ પર જે નફો મળે છે તે નફો મેળવવા માંગે છે. આ હેતુ સિદ્ધ કરવા માટે ઓછામાં ઓછી કંઈ કિંમત રાખવી જોઈએ ? અનુમાન કરો કે પ્રાથમિક પડતર સ્થિર છે એવું અનુમાન કરો.

- ૪ પ્રશાંત ઈન્ડસ્ટ્રીઝ એક નવી વસ્તુ બજારમાં વેચવા માંગે છે. જેનું આયુષ્ય ૧૪ ૮ વર્ષનું છે. આ પ્રોજેક્ટ પછાત વિસ્તારમાં સ્થાપવા માંગે છે. જેથી શરૂઆતમાં જ સરકાર તરફથી રૂ. ૨૦,૦૦,૦૦૦ની કરમુક્ત સબસીડી મળશે. શરૂઆતનું સાધનમાં રોકાણ રૂ. ૧૪૦ લાખ થશે. અને ત્રીજા વર્ષની શરૂઆતમાં રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦નું વધારાનું સાધન જોઈશે. ૮ વર્ષને અંતે મૂળ સાધનની ભંગારકિંમત કંઈ ઉપજશે નહિ. પણ વધારાનું મશીન રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦માં વેચી શકાશે. રૂ. ૧૫,૦૦,૦૦૦ની કાર્યશીલ મૂડીની જરૂર પડશે. ૮ વર્ષ દરમ્યાનનો વેચાણનો અંદાજ નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	એકમો
૧	૮૦,૦૦૦
૨	૧,૨૦,૦૦૦
૩ થી ૫	૩,૦૦,૦૦૦
૬ થી ૮	૨,૦૦,૦૦૦

એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. ૧૦૦ રહેશે. અને ચલિત ખર્ચા વેચાણની આવકના ૪૦% રહેશે. સ્થિર રોકડ કામગીરી ખર્ચા રૂ. ૧૬,૦૦,૦૦૦ રહેશે. વધારામાં જાહેરાત ગુંબેશ ખર્ચ દર વર્ષે નીચે મુજબ થશે.

વર્ષ	રૂ.
૧	૩૦,૦૦,૦૦૦
૨	૧૫,૦૦,૦૦૦
૩ થી ૫	૧૦,૦૦,૦૦૦
૬ થી ૮	૪,૦૦,૦૦૦

કંપની કરવેરાનો દર ૫૦% છે. મૂડીની પડતર ૧૨% છે. અનુમાન કરો કે હાલના ઉત્પાદનમાંથી કંપનીને પૂરતા પ્રમાણમાં આવક મળે છે.

રૂ. ૧નું ૧૨%ના વટાવ દરે વર્તમાન મૂલ્ય નીચે મુજબ છે :

વર્ષ :	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮
૧૨%ના દરે વર્તમાન મૂલ્ય :	.૮૮૩	.૭૮૭	.૭૧૨	.૬૩૬	.૫૬૭	.૫૦૭	.૪૫૨	.૪૦૪

અથવા

૪ એક્સ લિ.ના ચોપડે મૂડી માળખું નીચે મુજબ છે : ૧૪

રૂ.

ઈક્વિટી શેરમૂડી દરેક રૂ. ૧૦ના ૪૦,૦૦,૦૦૦
 ૧૧.૫% ના પ્રેફરન્સ શેર, દરેક રૂ. ૧૦૦ના ૧૦,૦૦,૦૦૦
 ૧૦% ના ડિબેન્ચર ૩૦,૦૦,૦૦૦
૮૦,૦૦,૦૦૦

કંપનીના ઈક્વિટી શેરનો બજાર ભાવ રૂ. ૨૦ છે. કંપની આવતા વર્ષ માટે શેરદીઠ રૂ. ૨ ડિવિડન્ડ વહેંચવાની અપેક્ષા રાખે છે. કંપનીનો ડિવિડન્ડ વૃદ્ધિ દર ૫% છે. કંપનીને ૩૫% કરવેરા લાગુ પડે છે. એમ માનીને :

- (૧) હાલના મૂડી માળખાને આધારે કંપનીની મૂડીની ભારિત સરેરાશ પડતર નક્કી કરો.
- (૨) ધારો કે ઉપરના ઉદાહરણમાં કંપની વાર્ષિક ૧૨%ના દરે વધારાના રૂ. ૨૦,૦૦,૦૦૦ના ડિબેન્ચર્સ બહાર પાડીને દેવું ઊભું કરે તો નવી ભારિત સરેરાશ પડતર શોધો. અને પરિણામે કંપની ભવિષ્યમાં શેરદીઠ રૂ. ૨.૪૦ સુધી ડિવિડન્ડ આપી શકશે. અને વિકાસ દર બદલાયા વિનાનો રહેશે. પરંતુ શેરની બજાર કિંમત રૂ. ૧૬ સુધી ઘટવાની શક્યતા છે.

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૪

- (૧) નિર્ણય ઘડતરમાં સીમાંત પડતરની ભૂમિકા
- (૨) પોર્ટફોલિયો સંચાલનનો અર્થ અને તેના હેતુઓ
- (૩) મૂડીના માપબંધી
- (૪) ભાવ નક્કી કરતાં પરિબળો
- (૫) મૂડી પડતરનો અર્થ અને મહત્ત્વ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction No. 1 of Page No. 1.
 (2) Necessary calculation will be treated as part of the answer.

- 1 XYZ Company's annual production is 2,00,000 units. But 14
 generally only 80% production capacity is used by the
 company :

Cost details is as under : Rs.

(i) Standard variable cost per units	12
(ii) Fixed cost (yearly)	4,00,000
(iii) Variable selling cost per unit	4
(iv) Fixed selling cost	2,40,000
(v) Selling price per unit	22

Production and sales detail : Units

(i) Production	2009-10	1,44,000
(ii) Sales	2009-10	1,28,000
(iii) Closing stock on	31-3-2010	28,800

Actual variable production expenses were Rs. 32,000 more than standard variable production expenses.

You are required to prepare profitability statement under

- (i) Absorption costing and
- (ii) Marginal costing method

And also prepare the statement reconciling the difference in profit if any between the two method.

- 2 (a) Lily Shoe Company sells different styles of ladies 7
 "chappals with identical purchase cost and selling price.
 The company is trying to find out the profitability of
 opening another store, which will have the following
 expenses and revenues :

<i>Particulars</i>	<i>Per Pair (Rs.)</i>
Selling price	30.00
Variable cost	19.50
Salesmen's commission	<u>1.50</u>
	<u>21.00</u>

<u>Annual fixed expenses are :</u>	<u>Rs.</u>
Rent	60,000
Salaries	2,00,000
Advertising	80,000
Other fixed expenses	20,000
	<u>3,60,000</u>

Required :

- (a) Calculate the annual break-even point in units and value. Also determine the profit or loss if 35,000 pairs of chappals are sold.
 - (b) The sales commissions are proposed to be discontinued, but instead a fix amount of Rs. 90,000 is to be incurred in fixed salaries. A reduction in selling price of 5% is also proposed. What will be the break-even point in units?
 - (c) It is proposed to pay the store manager 50 Paise per pair as further commission. The selling price is also proposed to be increased by 5%. What would be the break-even point in units?
 - (d) Refer to the original data in point no-1. If the store manager were to be paid 30 paise commission on each pair of chapple sold in excess of the break-even point, what would be the store's net profit if 50,000 pairs were sold?
- (b) A Japan Soft Company is planning to establish a subsidiary company in India to produce mineral water. Based on estimated annual sales of 40,000 bottles of the mineral water. Cost estimates for the Indian subsidiary are as under :

	Total Annual cost (Rs.)	Percentage of total annual cost which is variable
Material	2,10,000	100%
Labour	1,50,000	80%
Factory overheads	92,000	60%
Administration expenses....	40,000	35%

The Indian production will be sold by manufacturer's representatives who will receive a commission of 8% of the sale price.

Required :

- (a) Compute the sales price per bottle to enable the management to realize an estimated 10% profit on sales proceeds in India.
- (b) Calculate the break-even point in Rupees sales and in number of bottles assuming that the sales price is Rs. 14 per bottle.

- 2 The Director of X Ltd. manufactures three products. A, B and C have asked for advice on the product mix of the company. The following information is given : 14

	<i>Products</i>		
	<i>A (Rs.)</i>	<i>B (Rs.)</i>	<i>C (Rs.)</i>
Standard cost per unit :			
Direct material	20	60	40
Variable overhead	6	4	10
Direct labour :			
Rate	Hrs	Hrs	Hrs
Department-1 Rs.1	28	16	30
Department-2 Rs.2	5	6	10
Department-3 Rs. 1	16	8	30
Current production (units)	10,000	5,000	6,000
Selling price per unit	Rs. 100	Rs. 136	Rs. 180
Forecast of sales for			
next year	12,000	7,000	9,000

Fixed overheads p.a. Rs. 4,00,000

Further the type of labour required Department-2 is in short supply and it is not possible to increase the manpower of this department beyond its present level.

You are required to prepare a statement showing the most profitable mix of the products to be made and sold, The statement which should be presented in two parts should show :

- (i) The profit expected on current budget production and
- (ii) The profit which should be expected if the most profitable mix is produced.

OR

- 2 Shri Jay manufactures lighter. He sells his products at Rs. 20 each and makes profit of Rs. 5 on each. 14

He worked 50% of his machinery capacity at 50,000 lighters. The cost of each lighter is as under : Rs.

Direct Material	6
Direct Labour	2
Works Overhead	5 (50% fixed)
Sales Expenses	2 (25% variable)

His anticipation for the next year is

that the cost will go up as under :

Fixed Charges	10%
Direct Labour	20%
Material	5%

There will not be any change in selling price.

There is an additional order for 20,000 lighters in the next year.

What is the lowest rate he can quote so that he can earn the same profit as the current year?

- 3 The following particulars are taken from the records of a company engaged in manufacturing two products, A and B, from a certain material : 14

<i>Particulars</i>	<i>Product A</i> <i>(per unit)</i> <i>Rs.</i>	<i>Product B</i> <i>(per unit)</i> <i>Rs.</i>
Sales	2,500	5,000
Material cost (Rs. 50 per kg.)	500	1,250
Direct labour (Rs. 30 per hours)	750	1,500
Variable overhead	250	500

Total fixed overheads : Rs. 10,00,000

Comment on the profitability of each product when :

- (i) Total sales in value is limited
- (ii) Raw materials is in short supply

- (iii) Production capacity is the limiting factor
- (iv) Total availability of raw material is 20,000 kg. and maximum sales potentials of each product is 1,000 units, find the product mix to yield maximum profits.

OR

- 3** (a) A company has furnished the following cost data : **7**

	<i>Rs. per unit</i>
<i>Direct material</i>	11.20
<i>Direct wages</i>	3.00
<i>Variable overheads</i>	0.80

Fixed factory overheadsRs. 6,60,000 p.a.

Fixed selling and

administration overheadRs. 3,60,000 p.a.

Annual sales 4,00,000 units

Capital employed in fixed assets Rs. 9,00,000

Capital employed in current assets 50% of sales.

Determine the selling price per unit to yield 20% return on capital employed.

- (b) A small scale manufacturer produces an article **7**
 at the operated capacity of 10,000 units, while the normal capacity of his plant is 14,000 units. Working at a profit margin of 20% on sales realization, he has formulated his budget as under :

	10,000Units <i>Rs.</i>	14,000Units <i>Rs.</i>
<i>Sales realization</i>	2,00,000	2,80,000
<i>Variable overheads</i>	50,000	70,000
<i>Semi – Variable overheads</i>	20,000	22,000
<i>Fixed overheads</i>	40,000	40,000

He gets an order for a quantity equivalent to 20% of the operated capacity and even on this additional production profit margin is desired at the same percentage on sales realization as for production to operated capacity.

Assuming prime cost is constant per unit. What should be the minimum price to realize this objective?

- 4 Prashant industries is planning to introduce a new product with a projected life of 8 years. The project, to be set up in a backward region, qualifies for a one time (as its starting) tax free subsidy from the government of Rs. 20 Lakhs. Initial equipment cost will be Rs. 140 lakhs. Additional equipment costing Rs. 10 lakhs will be needed at the beginning of the third year. At the end of 8 years, the original equipment will have no resale value. But the supplementary equipment can be sold for Rs. 1 lakh. A working capital of Rs. 15 lakhs will be needed. The sales volume over the eight period have been forecast as follows :

<i>Year</i>	<i>Units</i>
1	80,000
2	1,20,000
3-5	3,00,000
6-8	2,00,000

A sale price of Rs. 100 per unit is expected and variable expenses will amount to 40% of sales revenue. Fixed cash operating costs will amount to Rs. 16 lakhs per year. In addition an extensive advertising campaign will be implemented, requiring annual outlays as follows :

<i>Year</i>	<i>Rs.</i>
1	30,00,000
2	15,00,000
3-5	10,00,000
6-8	4,00,000

The company is subject to 50% tax rate and considers 12% cost of capital.

Should the project be accepted? Assume that the company has enough income from existing products.

Present value of Re. 1 at 12% rate of discount is as follows:

Year	1	2	3	4	5	6	7	8
PV Factor at 12%	.893	.797	.712	.636	.567	.507	.452	.404

OR

- 4 X Ltd. has the following book value capital structure as under : 14

	<i>Rs.</i>
Equity share capital	40,00,000
11.5% preference shares	10,00,000
10% Debentures	30,00,000
	80,00,000

The Equity shares of the company is sold for Rs. 20. It is expected that the company will pay a dividend of Rs. 2 per share next year, this dividend is expected to grow at 15%. Assume 35% corporate tax rate.

- (i) Compute the company's weighted average cost of capital on the existing capital structure.
- (ii) Compute the new weighted average cost if the company issue additional 12% debentures of Rs. 12,00,000. This would result in increasing the expected equity dividend to Rs. 2.40 and leave growth rate unchanged but the price of equity share will fall to Rs. 16 per share.

5 Write short notes : (any **three**)

14

- (1) Role of Marginal costing in Decision making
 - (2) Meaning and objectives of the portfolio management
 - (3) Capital rationing
 - (4) Determinants of pricing
 - (5) Meaning and importance of cost of capital.
-